

Dosarul nr. 2r-607/22
2-21145697-01-2r-21122022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: M. Muruianu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: V. Sîrbu, A. Braga, M. Guzun)

DECIZIE

18 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Leonid Habarov, reprezentat de avocatul Marcela Mariș,

în cauza civilă, în procedura cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fonfului Locativ nr. 20, în procedura falimentului, împotriva lui Leonid Habarov cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 09 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea depusă de Leonid Habarov cu privire la repunerea în termenul de declarare a cererii de apel depusă de Leonid Habarov împotriva hotărârii din 05 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 30 septembrie 2021, ÎMGFL nr. 20, în procedura falimentului, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Leonid Habarov cu privire la încasarea datoriei în sumă de 25848,24 lei.

Prin hotărârea din 05 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă acțiunea depusă de ÎMGFL nr. 20, în procedura falimentului. S-a încasat de la Leonid Habarov în beneficiul ÎMGFL nr. 20, în procedura falimentului suma de 25848,24 lei, cu titlu de datorie pentru consumul serviciilor energiei termice acumulate pînă în luna august 2021. A fost încasat din contul lui Leonid Habarov în beneficiul statului suma de 775,44 lei, cu titlu de taxa de stat.

La 22 martie 2022, Leonid Habarov, reprezentat de avocatul Marcela Mariș a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 05 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii. Totodată, a indicat apelantul că motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază apelul, le va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Leonid Habarov, reprezentat de avocatul Marcela Mariș, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

La 05 august 2022, Leonid Habarov a depus cerere de apel motivată, solicitând repunerea în termen a cererii de apel, scutirea apelantului de la plata taxei de stat, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 05 ianuarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru cu remiterea cauzei spre judecare.

Prin încheierea din 09 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, a fost respinsă cererea de repunere în termen a cererii de apel depusă de Leonid Habarov împotriva hotărârii din 05 ianuarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La 04 decembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, Leonid Habarov, reprezentat de avocatul Marcela Mariș, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 09 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre judecare a cauzei.

În motivarea recursului Leonid Habarov, reprezentat de avocatul Marcela Mariș și-a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că este nefondată, neîntemeiată și lipsită de suport juridic.

În motivarea cererii de recurs a invocat că după depunerea cererii de apel nemotivată din 22 martie 2022, atât el cât și avocatul său nu au recepționat încheierea instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel cu acordarea unui termen pentru prezentarea cererii de apel motivată.

A susținut că, la data de 07 iulie 2022 a recepționat hotărârea motivată din 05 ianuarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, iar în termen de 30 zile de la data recepționării hotărârii motivate a depus cerere de apel motivată. Consideră că cererea de apel motivată este în termen.

A afirmat că instanța urmează să ia în considerație că recurentul nu a participat la examinarea cauzei în fond, nu i s-a comunicat hotărârea adoptată de prima instanță cât și actele procedurale emise de instanța de apel, ceea ce constituie temei de repunere în termen a cererii de apel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 09 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la poșta electronică a reprezentantului recurentului Leonid Habarov, avocatul Marcela Mariș: marcelamarit777@gmail.com la data de 21 noiembrie 2022 (f.d.115).

Astfel, recursul declarat la 04 decembrie 2022, este în termen.

La 21 decembrie 2022, în adresa intimatului ÎMGFL nr. 20, în procedura falimentului, a fost expediată copia recursului declarat de Leonid Habarov, reprezentat de avocatul Marcela Mariș, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor (f.d. 124), însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă, că prin hotărârea din 05 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă acțiunea depusă de ÎMGFL nr. 20, în procedura falimentului. S-a încasat de la Leonid Habarov în beneficiul ÎMGFL nr. 20, în procedura falimentului suma de 25848,24 lei, cu titlu de datorie pentru consumul serviciilor energiei termice acumulate pînă în luna august 2021. A fost încasat din contul lui Leonid Habarov în beneficiul statului suma de 775,44 lei, cu titlu de taxa de stat.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Leonid Habarov, a depus cerere de apel, prin care a solicitat, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 21 iunie 2022 a restituit cererea de apel depusă de Leonid Habarov, reprezentat de avocatul Marcela Mariș, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

Tot materialele cauzei atestă că, la 05 august 2022, Leonid Habarov a depus cerere de apel motivată, solicitând repunerea în termen a cererii de apel, scutirea apelantului de la plata taxei de stat, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 05 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cu remiterea cauzei spre rejudecare.

Prin încheierea din 09 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, a fost respinsă cererea de repunere în termen a cererii de apel depusă de Leonid Habarov împotriva hotărârii din 05 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Colegiul reține ca fiind corectă concluzia instanței de apel cu privire la respingerea cererii cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului, din considerentele ce preced.

Conform prevederilor art. 362, alin. (1) din Codul de procedură civilă termenul de declarare a apelului este de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul notează că termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia participanții la proces trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În acest sens, dispozițiile art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă prescriu că, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Colegiul reiterează că, în condițiile speței, hotărârea primei instanțe a fost pronunțată la 05 ianuarie 2022 (f.d. 44).

Respectiv, prin prisma art. 111 alin. (3) coroborat cu dispozițiile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură de 30 de zile, instituit de legiuitor pentru valorificarea dreptului de a ataca cu apel hotărârea judecătorească, a început să curgă din ziua imediat următoare datei emiterii și pronunțării hotărârii judecătorești, adică de la 06 ianuarie 2022, iar data limită de depunere a cererii de apel fiind ziua de 04 februarie 2022, acesta fiind termen de decădere din dreptul procesual.

Însă, contrar ipotezelor relevate, coroborate normelor legale precitate, Leonid Habarov a declarat apel la 22 martie 2022, repunerea în termen de declarare a apelului nu a solicitat. Urmare, prin încheierea din 21 iunie 2022, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, apelul a fost restituit.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin.(3) din Codul de procedură civilă, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În corespundere cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Instanța de recurs relevă că, recurentul-apelant a solicitat repunerea în termen, însă, nu a invocat careva motive întemeiate, iar la materialele dosarului nu sunt anexate probe, ce ar dovedi imposibilitatea acestuia de a îndeplini actul de procedură în termen. Or, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului Leonid Habarov, reprezentat de avocatul Marcela Mariș, precum că a recepționat hotărârea motivată la 07 iulie 2022, iar cererea de apel motivată a fost depusă la 05 august 2022, și anume 30 zile de la data recepționării hotărârii motivate. Prin urmare, comunicarea tardivă de către prima instanță a hotărârii pronunțate, a dus la omiterea de către recurent/apelant a termenului legal de depunere a cererii de apel, prin ce a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

Or, legislația procesual civilă în vigoare cert stipulează că indiferent de faptul dacă partea a fost sau nu prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, termenul de declarare a apelului de 30 de zile prevăzut la art. 362 din Cod de procedură civilă curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, dar nu de la data recepționării (comunicării) actului judecătoresc sau încetării circumstanțelor care au dus la omiterea termenului de procedură.

Mai mult ca atât, Leonid Habarov a cunoscut că prezenta cauză civilă va fi examinată în procedură scrisă de examinare a cererilor cu valoare redusă, fără participarea părților în proces, recepționând încă la data de 04 noiembrie 2021 încheierea primei instanțe din 06 octombrie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul poștal de recepție a corespondenței nr. DS8005552509AS (f.d. 40).

Totodată, prin încheierea din 22 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, expediată în adresa recurentului/pârât, mun. Chișinău, bd. Moscovei, 5, ap. 325, instanța a notificat părțile în proces că examinarea cauzei a fost stabilită pentru data de 05 ianuarie 2022 (f.d.42).

Prin urmare este evident faptul că având la cunoștință despre existența hotărârii primei instanțe și depunând cererea de apel la 22 martie 2022, adică în afara termenului legal, recurentul a demonstrat suplimentar o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională. Astfel, ultimul trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță. Contrar celor

menționate, apelantul nu a dat dovadă de promptitudine în vederea exercitării căii de atac în termen.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă, iar art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă statuează că părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În corespundere cu art. 10 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, în condițiile când părțile au obligația de a-și exercita drepturile procedurale cu bună credință și în termen. Or, în conformitate cu art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rînd a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Prin urmare, Colegiul consideră că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de apelant/recurent a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Din considerentele enunțate și avînd în vedere faptul că încheierea privind respingerea cererii lui Leonid Habarov, reprezentat de avocatul Marcela Mariț, de repunere în termenul de declarare a apelului, este întemeiată și adoptată cu respectarea cadrului legal, iar argumentele invocate de către recurent nu sunt justificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Leonid Habarov, reprezentat de avocatul Marcela Mariț, cu menținerea încheierii din 09 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Leonid Habarov, reprezentat de avocatul Marcela Mariț.

Se menține încheierea din 09 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, în procedura cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fonului Locativ nr. 20, în procedura falimentului, împotriva lui Leonid Habarov cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic